

Resursele Educaționale Deschise - plus valoare pentru activitatea didactică

Resursele Educaționale Deschise au misiunea de a contribui la elevarea materialelor didactice, indiferent dacă acestea sunt în format digital sau pe suport fizic. Aceste resurse aduc numeroase beneficii și inovații majore în educație, ca eliminarea granițelor cauzate de poziția geografică, vârstă și chiar posibilitățile financiare, oferind acces deschis la diverse și numeroase platforme susținute de mai mulți profesori și forme de învățământ.

Resursele Educaționale Deschise, RED, ori Open Educational Resources (OER) sunt instrumentele folosite în procesul de învățare, predare, cercetare sau cu alte obiective educaționale care sunt disponibile într-un format accesibil și sub o licență liberă, adică aprobă accesul gratuit, dar și utilizarea, adaptarea și redistribuirea de către alte persoane cu restrângeri limitate sau fără restrângeri.

Apelativul *deschise* (ori libere, în engleză *open*) reprezintă eliminarea restrângerilor tehnice și legale privind utilizare lor.

Tipuri de Resurse Educaționale Deschise:

- cursuri;
- planuri de lecție;
- prezentări;
- cărți/ manuale;
- pachete cu diverse materiale;
- chestionare;
- fișe de lucru;
- activități și jocuri educative;
- evaluări, simulări și teste;
- teme pentru acasă;
- resurse audio și video;
- alte materiale didactice.

În noiembrie 2017, Ministerul Educației a solicitat Inspectoratelor Școlare Județene (ISJ) să ofere pe paginile web proprii secțiuni de resurse educaționale produse de profesori. Definiția acceptată, preluată din directivele Comisiei Europene, a fost : „tipuri de materiale de învățare, suporturi de curs, proiecte, experimente și demonstrații, dar și programe școlare, ghiduri pentru profesori, alte materiale educaționale cum ar fi articole, module, prezentări ce acoperă atât sfera curriculară cât și cea extracurriculară”.

Procesul de publicare constă într-o etapă de filtrare sau de control al calității. Ideea constă în faptul că profesorii pot comunica diverse resurse educaționale către ISJ, și doar cele care îndeplinesc condițiile minim în urma filtrului, sunt publicate. Profesorii care concep și oferă resurse pentru a fi publicate liber, sunt motivați prin credite profesionale transformabile. O structură unitară de organizare va permite ulterior integrarea colecțiilor de resurse din fiecare județ în Biblioteca Școlară Virtuală, a cărei realizare Ministerul Educației și-a asumat-o până la finalul actualului exercițiu de finanțare din fonduri europene (2014-2020), alături de Platforma Școlară de e-learning.

Accesul liber la aceste resurse oferă beneficii importante pentru toți:

- calitate sporită și flexibilitate a resurselor educaționale;
- aplicarea cunoștințelor într-un context mai larg;
- libertatea de acces (de exemplu, la locul de muncă/acasă) și oportunități sporite pentru învățare;
- suport pentru abordări centrate pe elev, individualizate, nonformale;
- finalități deschise
- educație deschisă -Pedagogie deschisă -Evaluare deschisă -Resurse educaționale deschise –
 - dezvoltarea abilităților, prin elaborarea de RED generice care pot fi reutilizate și re-contextualizate în diferite domenii;
 - posibilitatea de a testa materialele de curs înainte de predare și a compara cu alte cursuri similare;
 - oportunități de a se implica în inițiative RED, prin contribuție la dezvoltarea RED, testare sau evaluare, prin activități de marketing, acționând împreună cu alți colegi sau individual, în calitate de ambasador al RED;
 - experiențe autentice de "viață reală" prin intermediul RED ce asigură legătura cu eventuali angajatori sau cu sectoare profesionale

Resursele deschise sunt cele la care ai acces gratuit sau cu o taxă moderată, de oriunde din lume și de pe orice tip de platformă – de pe calculator, de pe tabletă sau de pe telefon. Totuși, OER nu sunt numai resursele digitale sau cele asociate platformelor de e-Learning. OER pot fi și resurse în format fizic, tipărite.

Resursele educaționale deschise reprezintă un subiect de interes major pentru comunitatea pedagogică, deoarece presupun o reducere a costurilor pentru învățământ și o îmbunătățire a performanțelor elevilor. Aceste resurse oferă conținuturi în baza cărora pot fi elaborate noi

generații de modele educaționale, care vor contribui la asigurarea calității învățământului, la o dezvoltare socială și economică sporită

Beneficiile aduse de Resursele Educaționale Deschise sunt nelimitate, atât pentru profesori cât și pentru elevi. RED oferă oportunitatea tuturor de a crea și colabora în dorința de a aduce informații prețioase și actualizate, la care oricine, indiferent de locul în care se află, poate avea acces. Sprijinind astfel și condițiile în care profesorii și elevii trebuie să desfășoare orele online.

RED pot fi ajustate în funcție de nivelul de studiu al elevilor, al preferințelor acestora, dar și a altor criterii, care ajută la atingerea obiectivelor și rezultatelor educaționale dorite.

De asemenea, prin accesul lor liber, acestea ajută la stimularea creativității și inovației, contribuind la o educație accesibilă și de calitate.

Am descoperit acest tip de resursă în urmă cu câțiva ani când am fost implicat în proiectul POSDRU "FII PREGĂTIT", implementat în calitate de partener de ISJ Tulcea, dar abia în anul 2018 am început să elaborez RED-uri în format video, în cadrul proiectului *ACCesibilizarea ofertei de EDucație și formare pentru comunități școlare defavorizate din județul Tulcea, prin utilizarea resurselor educaționale deschise – ACCED*, resurse ce sunt ulterior încărcate pe canalul de YouTube ACCED, astfel încât să fie utilizate și de către alte cadre didactice în demersul didactic la clasă. Utilizez în predare RED-uri elaborate de către alți colegi din țară și chiar din străinătate și pot spune că feedback-ul primit din partea elevilor este unul pozitiv, aceștia considerând că orele devin astfel mai atractive și totodată menționând avantajul că pot revedea resursa pentru fixarea noțiunilor.

Putem concluziona astfel că Resursele Educaționale Deschise reprezintă plus valoare pentru activitatea didactică, reprezentând un instrument obligatoriu pentru profesorul modern.

Bibliografie:

- Bezede R. *Promovarea educației deschise și a resurselor educaționale libere*, Didactica Pro nr. 1 (89) 2015, Centrul Educațional PRO DIDACTICA
- <https://www.edu.ro/nota-ministerului-educa%C8%9Biei-na%C8%9Bionale-privind-crearea-re%C8%9Belei-de-resurse-educa%C8%9Bionale-deschise-%C3%AEn>
- <http://red.prodidactica.md/>
- http://prodidactica.md/wp-content/uploads/2017/12/Ghid_RED-1.pdf
- <https://www.apti.ro/resurse-educationale-deschise-foarte-pe-scurt>

Profesor IVAN ADRIAN,
Liceul Teoretic "Grigore Moisil" Tulcea

